

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15 лютого 2021 року № 113»

I. Визначення проблеми

Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15 лютого 2021 року № 113 «Про затвердження типових форм документів у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів та вимог до їх заповнення», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 квітня 2021 року за № 498/36120 (далі – наказ № 113), забезпечує механізм функціонування Єдиного реєстру з моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів (далі – Єдиний реєстр) як електронної системи документообігу у сфері діяльності моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів (далі – МЗВ). Впровадження Єдиного реєстру як електронної системи здійснюватиметься за рахунок міжнародної технічної та фінансової допомоги, інших джерел, не заборонених законодавством, та не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2023 року № 1203 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів» (далі – Постанова № 1203) внесено зміни до основних нормативно-правових актів, якими здійснюється регулювання в сфері МЗВ, у зв'язку з чим виникла проблема невідповідності наказу № 113 до Постанови № 1203.

Проект наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15 лютого 2021 року № 113» (далі – проект регуляторного акта) приведе у відповідність наказ № 113 до Постанови № 1203, сприятиме зменшенню порушень прав і законних інтересів суб'єктів господарювання, адміністративного тиску на бізнес та усуненню відповідних регуляторних бар'єрів.

Прийняття проекту регуляторного акта сприятиме удосконаленню та спрощенню процедури звітування у сфері МЗВ суб'єктами господарювання та наближенню законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Основні групи (підгрупи), на які проблема здійснює вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	–	+
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	–	+

Застосування ринкових механізмів не може розв'язати виявленої проблеми, оскільки вона стосується питань звітування у сфері МЗВ суб'єктами господарювання.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки наказ №113 не відповідає вимогам чинного законодавства.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є:

наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу, зокрема Директиви Європейського Парламенту і Ради 2003/87/ЄС від 13 жовтня 2003 року про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС (далі – Директива № 2003/87/ЄС), у частині, що стосується системи МЗВ;

приведення у відповідність наказу № 113 до Постанови № 1203;

сприяння удосконаленню нормативно-правових актів у сфері МЗВ з урахуванням пропозицій зацікавлених суб'єктів господарювання у сфері МЗВ на основі досвіду практичної роботи системи МЗВ з 2021 року, а саме:

1) поширення сфери МЗВ на діяльність виробництва скла, включаючи скловолокно, з потужністю плавлення понад 20 тонн на добу;

2) зменшення навантаження на суб'єктів господарювання та спрощення процедури звітування в сфері МЗВ за рахунок уникнення необхідності щорічного оновлення плану моніторингу при зміні розрахункових коефіцієнтів за замовчуванням, обраних з Національного звіту (кадастру) антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів, та послаблення вимог до лабораторій.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття проекту регуляторного акта	Прийняття проекту регуляторного акта сприятиме наближенню законодавства України до законодавства Європейського Союзу, приведенню у відповідність наказу № 113 до Постанови № 1203, удосконаленню нормативно-правових актів у сфері МЗВ та спрощенню процедури звітування у сфері МЗВ суб'єктами господарювання
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	Збереження чинного регулювання не вирішує проблеми, не забезпечує дотримання чинного законодавства, не зменшує адміністративний тиск на бізнес, а також не забезпечує досягнення цілей державного регулювання

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту регуляторного акта	Наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу; приведення у відповідність наказу № 113 до Постанови № 1203	Відсутні, оскільки прийняття проекту регуляторного акта не потребує додаткових витрат з державного бюджету України
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	Відсутні, оскільки не досягнуті цілі державного регулювання	Незавершення створення повноцінної системи МЗВ; невідповідність наказу № 113 до Постанови № 1203

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян.

Проект регуляторного акта не передбачає впливу на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	173	320	–	–	493
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	35	65	–	–	100

*Примітка: показники кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, отримані із даних Міндовкілля щодо кількості суб'єктів господарювання, які зареєстровані в Єдиному реєстрі

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту регуляторного акта	Поширення сфери МЗВ на діяльність виробництва скла, включаючи скловолокно, з потужністю плавлення понад 20 тонн на добу; зменшення навантаження на суб'єктів господарювання та спрощення процедури звітування в сфері МЗВ	Витрати на ознайомлення з вимогами регуляторного акта, підготовку звітних документів
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	Відсутні, оскільки не досягнуті цілі державного регулювання	Відсутні, оскільки наявна на сьогодні ситуація залишається без змін

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Прийняття проекту регуляторного акта	За перший рік – орієнтовно 290 179,80 грн, за 5 років – орієнтовно 1 198 877,40 грн
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	0

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1 Прийняття проекту регуляторного акта	4	Прийняття проекту регуляторного акта дозволить досягнути цілей регулювання, повністю відповідає вимогам законодавства та є найбільш доцільним
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	1	Проблема продовжить існувати

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття проекту регуляторного акта	<p>Для держави: наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу, приведення у відповідність наказу № 113 до Постанови № 1203; для суб'єктів господарювання: поширення сфери МЗВ на діяльність виробництва скла, включаючи скловолокно, з потужністю плавлення понад 20 тонн на добу; зменшення навантаження на суб'єктів господарювання та спрощення процедури звітування в сфері МЗВ; для громадян: відсутні</p>	<p>Для держави: відсутні; для суб'єктів господарювання: витрати на ознайомлення з вимогами регуляторного акта, підготовку звітних документів, за рік витрати складуть 290 179,80 грн; для громадян: відсутні</p>	<p>Прийняття проекту регуляторного акта дозволить досягнути визначених цілей державного регулювання</p>

Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	Для держави, суб'єктів господарювання та громадян: відсутні	Для держави: незавершення створення повноцінної системи МЗВ, невідповідність наказу № 113 до Постанови № 1203; для суб'єктів господарювання та громадян: відсутні	Збереження чинного регулювання не вирішить визначених цілей державного регулювання
--	--	--	---

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняття проекту регуляторного акта	Дана альтернатива є найбільш доцільною з огляду на поточний стан проблеми та переваг від її впровадження	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	Дана альтернатива не здатна вирішити проблему, що наведена у розділі I цього аналізу регуляторного впливу	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для вирішення проблеми, визначеної у розділі I, та досягнення цілей, визначених у розділі II цього аналізу регуляторного впливу, проектом регуляторного акта передбачено механізм розв'язання проблеми шляхом внесення змін до наказу № 113, а саме до:

- Типової форми стандартного плану моніторингу,
- Вимог до заповнення типової форми стандартного плану моніторингу,
- Типової форми спрощеного плану моніторингу,
- Вимог до заповнення типової форми спрощеного плану моніторингу,
- Вимог до заповнення типової форми звіту оператора,
- Типової форми верифікаційного звіту,
- Вимог до заповнення типової форми верифікаційного звіту.

Механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації вимог регуляторного акта:

– ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акта в мережі Інтернет);

– організувати виконання вимог регулювання (обробка даних, підготовка документів та подання звітності).

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта:

1. Забезпечити інформування суб'єктів господарювання про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в мережі Інтернет – на офіційному вебсайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

2. Здійснити погодження проєкту регуляторного акта заінтересованими органами.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Прийняття проєкту регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії регуляторного акта не прогнозується.

З боку суб'єктів господарювання відсутня необхідність вчинення додаткових дій, окрім витрат на ознайомлення з вимогами регулювання, підготовку звітних документів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати органів державної влади на впровадження регуляторного акта здійснюватиметься за рахунок раціонального використання наявних матеріально-технічних ресурсів та перерозподілу наявних трудових ресурсів у процесі державного управління.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органам державної влади не потрібно додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органи державної влади та громадяни не будуть нести додаткові витрати.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Прийняття проєкту регуляторного акта надасть можливість забезпечити інтереси суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва та держави.

Можливість виконання вимог регуляторного акта оцінюється як висока.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України, на виконання яких розроблено цей проєкт регуляторного акта.

Термін набрання чинності – з дня, наступного за днем його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються після набрання його чинності.

Ефективність та доцільність впровадженого регулювання визначають показники результативності:

– кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта, – 493;

– додаткові надходження до державного та місцевих бюджетів, у зв'язку з прийняттям проєкту регуляторного акта, не передбачаються;

– час, що необхідно буде витратити одному суб'єкту господарювання для ознайомлення з вимогами регулювання та підготовкою звітних документів, – орієнтовно 11 годин на процедуру організації виконання вимог регулювання;

– кошти, які необхідно буде витратити одному суб'єкту господарювання для ознайомлення з вимогами регулювання, підготовкою звітних документів та оборотні активи (канцелярські товари, тощо) – орієнтовно 468,60 гривні на процедуру організації виконання вимог регулювання;

– рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень проєкту акта високий, оскільки повідомлення про оприлюднення проєкту акта та аналіз регуляторного впливу проєкту регуляторного акта розміщено на офіційному вебсайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

Додаткові показники результативності регуляторного акта:

– мінімальна кількість помилок при підготовці документів для звітування суб'єктами господарювання в сфері МЗВ;

– збільшена кількість прийнятих щорічних звітів оператора;

– збільшення кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію сфери МЗВ, за рахунок розширення переліку видів діяльності.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися до дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта шляхом використання статистичних даних вимог регуляторного акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Для відстеження результативності будуть використовуватися дані, отримані за результатами процедури оцінки впливу на довкілля.

У разі виявлення під час відстеження нерегульованих та/або шкідливих для суб'єктів господарювання вимог чи норм регуляторного акту, буде внесено проєкт відповідних змін.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторного акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу показників дії цього акта, такі питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження має здійснюватися раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Відстеження результативності зазначеного вище регуляторного акта проводитиметься шляхом розгляду пропозицій та зауважень від суб'єктів господарювання та заінтересованої громадськості, які надійшли до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2.	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків / зборів), гривень	0	0

3.	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	468,60	1831,80
4.	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень / приписів тощо), гривень	0	0
5.	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6.	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	120,00	600,00
7.	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8.	Інше, гривень	0	0
9.	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	588,60	2431,80
10.	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	493	493
11.	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	290 179,80	1 198 877,40

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	Підготовка документів та подання звітності, часові витрати на підготовку документів, 8 год (8 x 42,60 грн*)	0	340,80	1704,00
	Ознайомлення з вимогами регулювання, часові витрати на ознайомлення з вимогами регулювання, 3 год (3 x 42,6 грн*)	0	127,80	127,80**
	Разом	0	468,60	1831,80

Примітка:

* Відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» з 1 січня 2024 року мінімальна заробітна плата у погодинному розмірі – 42,60 гривні.

**-. Витрати здійснюються один раз у перший рік

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/ обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	120,00	120,00	600,00

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Реалізація положень проекту регуляторного акта не потребуватиме витрат з державного та місцевих бюджетів.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу), тому відповідні розрахунки не проводилися.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0	0	0	0	0
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	0	0	0	0	0
камеральні	0	0	0	0	0
виїзні	0	0	0	0	0
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0

4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0	0	0	0	0
7. Інші адміністративні процедури (уточнити): – затвердження плану моніторингу; – затвердження плану моніторингу із змінами; – затвердження звіту про вдосконалення; – прийняття звіту оператора; – погодження рішення верифікатора про проведення невиїзної верифікації	0	0	0	0	0
Разом за рік	0	0	0	0	0
Сумарно за п'ять років	0	0	0	0	0

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

Порядковий номер	Назва державного органу	Витрати на адміністрування регулювання за рік, гривень	Сумарні витрати на адміністрування регулювання за п'ять років, гривень
Сумарно бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва	0	0	0

**Перший заступник
Міністра захисту довкілля
та природних ресурсів України**

Олександр КРАСНОЛУЦЬКИЙ

«__» _____ 2024 року